

Laitumien terveyttä edistävät vaikutukset

Virpi Kurkela

Terveydenhuoltoeläinlääkäri

ProAgria Oulu

Onnistunut laiduntaminen takaa lehmälle viisi vapautta:

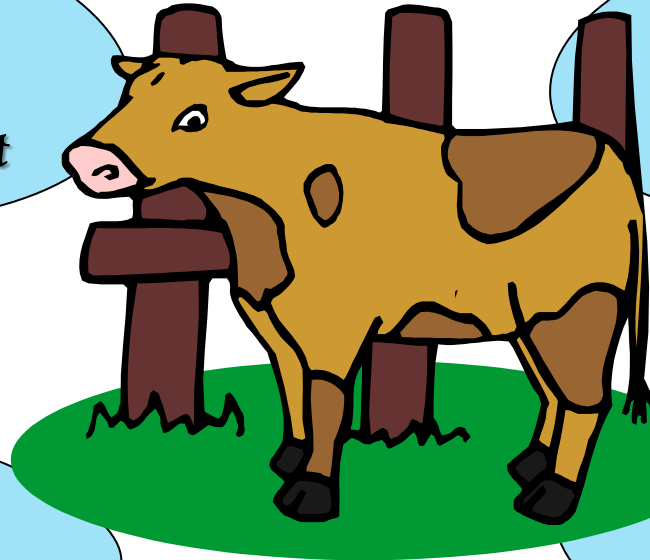
Luontaiset
käyttäytymis-
tarpeet toteutuvat

Mahdollisuus
juoda, syödä ja
märehtiä

Ei kipua, vammoja
tai sairauksia

Vapautta
vuorokauden
ympäri

Vapautta pelosta ja
ahdistuksesta

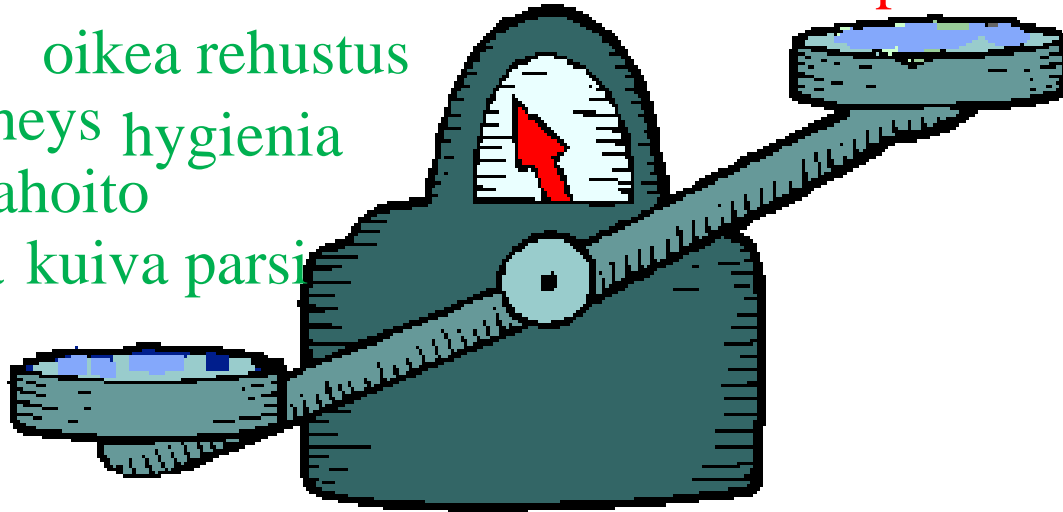
PRO
Agria

Sairas vai terve?

L Aidunnus

oikea rehustus
sopiva eläntiheys
hygienia
sorkkahoito
poikimakarsina
kuiva parsij
valo

bakteeri/virus
ahtaus kosteus
karkearehun puute
liikunnan puute tyhjälypsy
sorkkavika

Onnistuakseen laidunnus on suunniteltava ja toteutettava hyvin....

LEHMÄT EIVÄT
TULE LYPSYLLE
JA
ELÄINLIKENNE
HÄIRIINTYY

SOLUT
NOUSEVAT

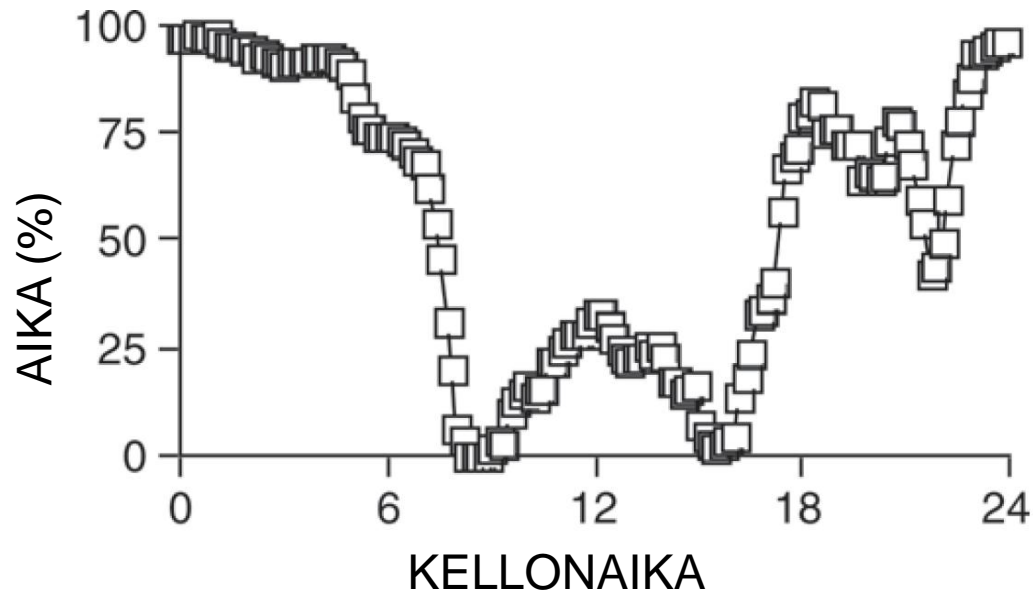

L Aidun-
halvauksia ja
juoksutus-
mahavaivoja

Maitomäärä
putoaa

Kulkuväylät
liettyvät

Suosivatko lehmät laidunta?

Prosentuaalinen aika, jonka lehmät viettivät laitumella eri vuorikaudenaikoina (Legrand et al 2009)

Ovatko laiduntavat lehmät terveempiä?

- Utareterveys on parempi (Washburn et al 2002)
- Laiduntavien tilojen jalkaterveys on parempi (Haskell et al 2006)
- Ontuvien lehmien jalkaterveys paranee (Hernandez-Mendo et al. 2007)
- Kiimaan liittyvä käyttäytyminen on selvempää (Palmer et al. 2012)
- Kohtutulehdukset vähäisempiä (Bruun et al. 2002)

- Poistoprosentti on pienempi laiduntavilla tiloilla (Washburn et al. 2002)
- Kuolleisuus on pienempää (Burow et al. 2011)

Riskejä kuitenkin on

Epäonnistunut ruokinta ->

- Lehmäliikenne ei toimi
- Tuotos laskee
- Juoksutusmahaongelmia
- Laidunhalvauksia
- Puhaltumisia
- Umpilehmät lihovat

- Huonot kulkureitit
 - Liettyminen -> sorkka- ja utaretulehduksia
 - Epätasaisuus -> sorkkaongelmia
- Loiset ->
 - Ripuleita ja huonoa kasvua

Kärsivätkö laiduntavat lehmät kuumuudesta

- Lehmän kokemaan lämpöstressiin vaikuttaa ilmankosteus ja lämpötila
- Lämpöstressin oireita:
 - Hengitystiheys nousee
 - Kuolaaminen
 - Kokoontuminen yhteen
 - Seisoskelu
 - Vähentynyt syöminen -> tuotos

Laiduntaminen tukee lehmien hyvää terveyttä

- Jos tilalla on kesäaikaan ongelmia, älä syytä laidunnusta vaan tee asiat paremmin!
- Asiantuntijan tehtävänä on auttaa asiakasta löytämään ratkaisut onnistuneeseen laiduntamiseen

KIITOS!

